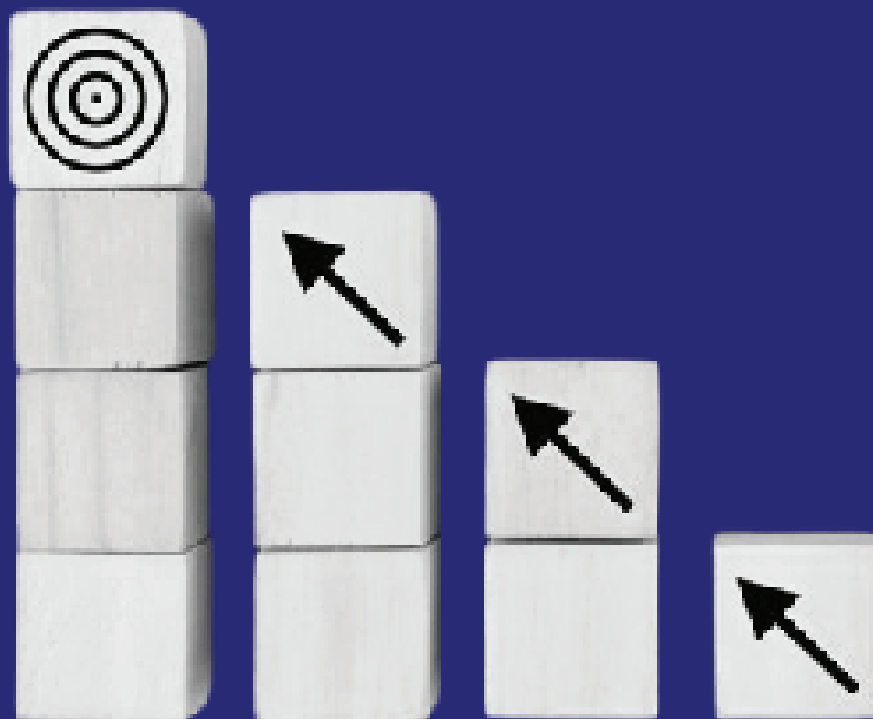
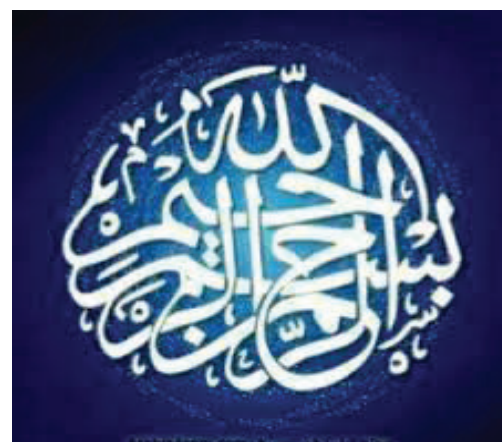

گزارش دبیرخانه شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی در ارتباط با مشکل پرداخت هزینه دموراژ به صورت ارزی

۴	شرح موضوع
۵	ایرادات و مشکلات
۷	روند بررسی موضوع
۱۴	پیشنهادهات

دستور جلسه شماره ۲
پرداخت هزینه دموراژ به صورت ارزی

تهیه‌کننده: مرکز بهبود کسب و کار اتاق ایران
تاریخ تهیه: اسفند ۱۴۰۲

خیابان طالقانی، نبش خیابان موسوی،
ساختمان اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و
کشاورزی ایران

تلفن تماس: ۰۲۱-۸۵۷۳۲۶۸۱

بررسی مشکل پرداخت هزینه دموراژ به صورت ارزی

«مراجع طرح موضوع:

«اتحادیه واردکنندگان نهاده‌های دام و طیور ایران

«شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی استان البرز

«مشارکت‌کنندگان در نشست‌ها:

«وزارت صنعت، معدن و تجارت، وزارت امور اقتصادی و دارایی، قوه قضاییه، معاونت حقوقی

رئیس‌جمهور، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، سازمان امور مالیاتی، مرکز پژوهش‌های

مجلس شورای اسلامی، سازمان بنادر و دریانوردی، سازمان راه‌داری و حمل و نقل جاده‌ای، شرکت

کشتیرانی جمهوری اسلامی ایران، کانون صرافان ایرانیان، اتحادیه واردکنندگان نهاده‌های دام و

طیور، شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی استان البرز، کمیسیون‌های تخصصی اتاق ایران

شرح موضوع

فعالان اقتصادی در حوزه تجارت خارجی برای حمل و نقل کالاها قراردادهای اجاره کشتی، کانتینر و ... منعقد می‌کنند. در این قراردادها بندی تحت عنوان زمان مجاز بارگیری و تخلیه قید و تعیین می‌گردد و در مواردی که مدت بارگیری یا تخلیه از حد معینی تجاوز کند، اجاره کننده که ممکن است خریدار یا فروشنده کالا باشد، به ازای هر روز توقف اضافی، مبلغی معین به صورت ارزی تحت عنوان دموراژ از بابت خسارت عدم انجام تعهد به مالک کشتی و کانتینر می‌پردازد. پرداخت دموراژ به منظور تامین هزینه‌های اضافی است که مالک به علت معطل شدن به ناچار متقبل می‌شود و مبلغ آن مورد توافق طرفین قرارداد است که اجاره کننده به علت توقف بیش از حد برای بارگیری یا تخلیه به مالک کشتی و کانتینر می‌پردازد. سپس واردکنندگان مبالغ پرداختی بابت توقف اضافی کشتی و کانتینر را در دفاتر قانونی خود به عنوان هزینه شناسایی و منعکس می‌کنند.

در این ارتباط طبق بخشنامه بانک مرکزی به شماره ۹۷/۵۵۵۱۲ مورخ ۹۷/۰۲/۲۴ و همچنین بخشنامه مقررات ارزی به شماره ۰۱/۱۷۱۳۲ مورخ ۱۴۰۱/۰۵/۱۰ مکانیزم تخصیص ارز برای تامین هزینه دموراژ بدین شرح پیش‌بینی شده است: "بابت محمولات وارداتی توسط ناوگان خارجی در صورت درخواست واردکننده پرداخت هزینه معطلی (DEMURRAGE) بابت کالاهای موضوع اعتبارات اسنادی/ثبت وصولی (بروات) اسنادی و حواله‌های ارزی در مقابل ارائه صورتحساب و مستندات مربوطه (سند ترخیصیه یا صورتحساب مبادله کانتینر) یا اخذ تاییدیه وقوع دموراژ و مبلغ دموراژ از سازمان بنادر و دریانوردی وزارت راه و شهرسازی، از محل منابع ارزی واردکننده و منابع ارزی دیگران با رعایت مفاد پیوست های شماره ۲ و ۳ بخش اول مجموعه مقررات ارزی و از طریق ثبت خدمت مرتبط با ثبت سفارش امکان پذیر خواهد بود."

همچنین لازم به ذکر است طبق اعلام نماینده بانک مرکزی در نشست‌های کارگروه تخصصی در این خصوص امکان تهیه ارز نیمایی برای هزینه دموراژ دیرکرد کشتی با کد تعرفه ۹۹۴۲۰۰۰۰ در سامانه فراهم شد.

لیکن در ادامه علیرغم ابلاغ بخشنامه بانک مرکزی مبنی بر پذیرش هزینه دموراژ، همچنان به دلیل شفاف نبودن فرایند تخصیص ارز، عدم تأیید وقوع و مبلغ دموراژ واردکنندگان مجبور به حواله ارز مربوطه، خارج از شبکه بانکی و صرافی‌ها می‌شوند و این اقدام سبب شده است تا پرداخت این ارقام در حوزه مالیاتی مورد پذیرش قرار نگیرد.

لازم به ذکر است سازمان امور مالیاتی در اعتراض واردکنندگان نسبت به عدم قبول هزینه دموراژ پرداختی توسط ادارات مالیاتی (نامه شماره ۲۳۵/۷۲۵۸/ص مورخ ۱۴۰۰/۰۷/۱۷) بیان نمود که پذیرش این خسارت طبق بخشنامه مورد اشاره منوط به ارائه اسناد و مدارک مثبته به اداره مالیاتی ذی‌ربط پس از تایید یک نهاد دولتی است.

ایرادات و مشکلات

هزینه دموراژ اساساً یک هزینه ارزی است و به صورت کلی امکان پرداخت آن به صورت ریالی وجود ندارد. طبق بررسی‌های به عمل آمده برای کالاهای کانتینری، اجازه صدور فاکتور ریالی برای هزینه‌های دموراژ فراهم شده است ولی در مورد کالاهای فله‌ای این امکان فراهم نیست و محلی نیز برای تأمین ارز و پرداخت آن وجود ندارد.

۱

در حال حاضر تسویه این هزینه از سوی واردکننده به عنوان جرم شناخته می‌شود؛ واردکننده هزینه مضاعف دموراژ را باید بپردازد و از آنجایی که این پرداخت به صورت ارزی است، لذا به معنای خروج ارز از کشور و قاچاق محسوب می‌شود.

۲

با وجود اینکه هزینه دموراژ براساس بخشنامه سازمان امور مالیاتی به عنوان هزینه قابل قبول مالیاتی شناخته شده است، ولی امکان ارائه اسناد و مدارک پرداخت این وجه به سازمان وجود ندارد، بنابراین باید مالیات آن پرداخت شود.

۳

با توجه به شرایط کنونی کشور، هزینه‌های دموراژ کشتی سنگین است و از حدود روزی ۱۰ الی ۱۲ هزار دلار در سال‌های گذشته به روزی ۲۲ تا ۲۵ هزار دلار رسیده است. همچنین زیرساخت‌های لجستیک در کشور به نحوی است که پایین‌تر از ۱۵ روز دموراژ در بندر امام برای تخلیه بار وجود ندارد؛ بنابراین واردکنندگان مبالغ سنگینی بابت دموراژ می‌پردازند که به لحاظ منطقی هیچ واردکننده و مالک باری حاضر به ایجاد دموراژ و پرداخت این هزینه نیست.

۴

ایجنت (نماینده) صاحب کشتی در ایران تا زمانی که پول دموراژ تسویه نشده باشد، اجازه دسترسی به کالا را به واردکننده نمی‌دهد.

۵

اقدامات در یک نگاه

- کارگروه تخصصی شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی
۱۴۰۰/۰۸/۰۴
- یکصد و هشتمین نشست شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی
۱۴۰۰/۱۱/۲۵
- هشتاد و چهارمین نشست کمیته حمایت از کسب و کار
۱۴۰۱/۰۳/۳۰
- هشتاد و ششمین نشست کمیته حمایت از کسب و کار
۱۴۰۱/۰۶/۲۸
- کارگروه تخصصی کمیته حمایت از کسب و کار
۱۴۰۱/۱۱/۲۶
- کارگروه تخصصی کمیته حمایت از کسب و کار
۱۴۰۲/۰۳/۲۴
- کارگروه تخصصی کمیته حمایت از کسب و کار
۱۴۰۲/۰۹/۰۸
- مکاتبات
بالغ بر ۲۰ مکاتبه با دستگاه‌ها و سازمان‌های مرتبط

روند بررسی موضوع

« کارگروه شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی مورخ ۱۴۰۰/۰۸/۰۴

در حال حاضر امکان تأمین ارز قانونی برای پوشش هزینه دموراژ کالاهای وارداتی و ثبت آن در دفاتر به عنوان هزینه قابل قبول مالیاتی وجود ندارد و این مسأله موجب شده تا واردکنندگان کشور به ویژه در حوزه واردات کالاهای اساسی که به صورت فله وارد می‌شود، علاوه بر پرداخت هزینه دموراژ، مالیات نیز پرداخت کرده و در عین حال متهم به قاچاق ارز هم شوند. علی‌رغم بخشنامه بانک مرکزی مبنی بر پذیرش هزینه دموراژ، همچنان ساز و کاری برای تخصیص ارز تعریف نشده است. بنابراین واردکنندگان مجبور به حواله ارز مربوط خارج از شبکه بانکی و صرافی‌های می‌شوند و چون امکان ارائه اسناد و مدارک پرداخت این وجه به سازمان وجود ندارد این اقدام سبب شده تا پرداخت این ارقام در حوزه امور مالیاتی مورد پذیرش قرار نگیرد.

مقرر گردید:

از آنجایی که ساز و کار اجرای بخشنامه سال ۱۳۹۷ بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران همچنان تعریف نشده است و واردکنندگان در این سال‌ها نتوانستند از ظرفیت موجود بهره ببرند، اسناد مربوط به این سال‌ها از سوی اتحادیه واردکنندگان نهاده‌های دامی برای سازمان امور مالیاتی ارسال شود تا با نامه‌نگاری و فراهم شدن امکان تأیید این اسناد از سوی سازمان بنادر و دریانوردی درباره اصل وقوع دموراژ و پرداخت هزینه‌ها تصمیم‌گیری شود. برای بعد از این نیز دبیرخانه شورای گفت‌وگو با بانک مرکزی مکاتبه خواهد کرد تا اصلاح بخشنامه مربوطه و طراحی مکانیزم تخصیص ارز درباره تأمین ارز دموراژ با نرخ مشخص و اصلاح سامانه جامع تجارت در دستور کار قرار گیرد.

« اقدامات پس از نشست کارگروه (از تاریخ ۱۴۰۰/۰۸/۱۲ الی ۱۴۰۰/۱۱/۱۸):

- ۱- ارسال نامه توسط اتحادیه نهاده‌های دام و طیور ایران به سازمان امور مالیاتی
- ۲- ارسال نامه توسط بانک مرکزی به معاونت حمل و نقل وزارت راه و شهرسازی، مبنی بر پیگیری مصوبه کارگروه شورا و درخواست اخذ تأییدیه از وزارتخانه و یا هر مرجع مورد تأیید اعلامی از سوی آن وزارتخانه به لحاظ وقوع دموراژ و همچنین تأیید مبلغ مذکور
- ۳- ارسال نامه توسط دفتر تجاری‌سازی و امور تشکلهای وزارت راه و شهرسازی به مدیرکل ترانزیت، لجستیک و توافقنامه‌های سازمان بنادر و دریانوردی و درخواست اعلام نظر در خصوص تأییدیه وزارت متبوع در رابطه با وقوع دموراژ و مبلغ آن
- ۴- ارسال نامه مجدد پیگیری توسط بانک مرکزی به وزارت راه و شهرسازی
- ۵- ارسال نامه مجدد پیگیری توسط معاونت حمل و نقل وزارت راه و شهرسازی به سازمان بنادر و دریانوردی
- ۶- پاسخ سازمان بنادر و دریانوردی به دفتر تجاری‌سازی و امور تشکلهای وزارت راه و شهرسازی مبنی بر عدم اطلاع سازمان از توافقات فی مابین صاحب کالا و خطوط کشتیرانی و اینکه در گذشته کارگروهی با تولیت بانک مرکزی و سایر سازمان‌ها جهت بررسی مباحث دموراژ وجود داشته است

« یکصد و هشتمین نشست شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی مورخ ۱۴۰۰/۱۱/۲۵

« مصوبه:

با عنایت به اینکه طبق اعلام بانک مرکزی، حل مشکل عدم امکان پرداخت هزینه دموارژ به صورت ارزی در دستور رسیدگی جلسه هفته آتی بانک مرکزی قرار دارد، مقرر شد: ابتدا موضوع در جلسه بانک مرکزی مورد بررسی قرار گیرد و نتیجه آن به دبیرخانه شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی ارسال گردد. سپس در صورت عدم رفع مشکل، مجدداً موضوع در دستور کار رسیدگی شورا قرار گیرد.

« هشتاد و چهارمین نشست کمیته حمایت از کسب و کار مورخ ۱۴۰۱/۰۳/۳۰

« مصوبه:

مقرر شد کارگروه دموارژ با حضور نمایندگان از اتاق ایران، بانک مرکزی، سازمان امور مالیاتی، سازمان بنادر و کشتیرانی، وزارت صنعت، معدن و تجارت و وزارت جهاد کشاورزی در محل اتاق ایران تشکیل شود تا در ارتباط با قاعده‌گذاری و تفاهم دستگاه‌های مرتبط در خصوص موارد ذیل تصمیم‌گیری نماید:

- ✓ مرجع تعیین‌کننده دموارژ
- ✓ تعیین میزان دموارژ
- ✓ مکانیزم تخصیص ارز برای تأمین هزینه دموارژ
- ✓ نرخ محاسبه دموارژ به صورت ارزی
- ✓ پیش‌بینی سرفصل هزینه دموارژ در سامانه جامع تجارت
- ✓ تعیین اسناد و مدارک مورد نیاز برای پذیرش هزینه دموارژ به عنوان هزینه قابل قبول مالیاتی
- ✓ تعیین تکلیف پذیرش مبالغ پرداختی بابت هزینه‌های دموارژ در سنوات قبل (از سال ۹۷ به بعد) به عنوان هزینه قابل قبول مالیاتی

همچنین گزارش عملکرد کارگروه مذکور می‌بایست در جلسات آتی کمیته حمایت از کسب و کار ارائه شود.

« اقدامات پس از نشست کمیته حمایت از کسب و کار (از تاریخ ۱۴۰۱/۰۳/۳۱ الی ۱۴۰۱/۰۴/۱۳):

- ۱- ارسال مصوبات هشتاد و چهارمین نشست کمیته حمایت از کسب و کار
- ۲- جلسه کارگروه توسط کمیسیون حمل و نقل و لجستیک اتاق ایران مورخ ۱۴۰۱/۰۴/۱۳ برگزار و مقرر گردید:
 - ✓ با همکاری سازمان بنادر و دریانوردی، رویداد دموارژ کشتی‌های وارده به آب‌های سرزمینی کشور اعلام گردد.
 - ✓ سقف دموارژ کشتی‌های فله‌بر با اقتباس از گزارش‌های آماری برآمده از عرف بین‌المللی طی دوره‌های کوتاه مدت با همکاری دستگاه‌های مربوط از سوی کمیسیون حمل و نقل و لجستیک اتاق ایران اعلام گردد.
 - ✓ کارگروهی مرکب از نمایندگان معرفی شده از سوی وزارت صمت، وزارت جهاد کشاورزی، سازمان بنادر و دریانوردی، انجمن مالکان کشتی، گمرک ایران، فدراسیون واردات، انجمن کشتیرانی و کمیسیون حمل و نقل و لجستیک اتاق ایران به منظور ایجاد هماهنگی اجرایی و بررسی و حل و فصل مسائل حسب مورد تشکیل شود.
 - ✓ نحوه تأمین ارز مربوط به دموارژ کشتی‌ها و اقدام و پیگیری بانک مرکزی و از طریق صدور شیوه‌نامه ویژه، حداکثر ظرف یک ماه آینده مشخص شود.

« هشتاد و ششمین نشست کمیته حمایت از کسب و کار مورخ ۱۴۰۱/۰۶/۲۸

« مصوبه:

مقرر شد پیشنهادات تدوین شده توسط دبیرخانه کمیته حمایت از کسب و کار، به صورت مستقل به اعضای کمیته حمایت از کسب و کار، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، سازمان بنادر و دریانوردی و همچنین سازمان امور مالیاتی ارسال شود تا پس از دریافت اظهارنظر، جمع‌بندی موضوع در جلسات آتی کمیته صورت پذیرد.

پیشنهادهای:

۱ با عنایت به مصوبه اخیر شورای عالی ترابری در خصوص احیای کمیته دموارژ در سازمان بنادر و دریانوردی، از شورای مذکور درخواست شود آیین‌نامه اجرایی کمیته دموارژ ظرف مدت ۲ هفته با رعایت مواد (۲) و (۳) قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار مبنی بر مشارکت اتاق‌ها و تشکل‌های اقتصادی ذیربط و اخذ نظر ایشان، تدوین و ابلاغ شود. همچنین موارد زیر در آیین‌نامه مذکور مورد ملاحظه و اعمال قرار گیرد:

الف- سازمان بنادر و کشتیرانی به عنوان یگانه مرجع تأیید کننده وقوع دموارژ در نظر گرفته شود و هرگونه اظهارنظر این سازمان، مورد تأیید سایر نهادها از جمله بانک مرکزی و سازمان امور مالیاتی باشد.

ب- درخصوص تعیین میزان هزینه دموارژ، کمیسیون حمل و نقل و لجستیک اتاق ایران می‌تواند با همکاری دستگاه‌های مرتبط، سقف دموارژ کشتی‌های فله‌بر را با اقتباس از گزارش‌های آماری برآمده از عرف بین‌المللی طی دوره‌های کوتاه مدت تدوین کند و به سازمان بنادر و کشتیرانی اعلام نماید تا مبنای عمل کمیته دموارژ در سازمان باشد.

۲ در ارتباط با مکانیزم تخصیص ارز برای تأمین هزینه دموارژ، بانک مرکزی می‌بایست با مشارکت نمایندگان اتاق ایران، نحوه تأمین ارز مربوط به دموارژ کشتی‌ها را حداکثر ظرف مدت ۲ هفته طی صدور دستورالعمل جدید ابلاغ نماید، همچنین نرخ محاسبه دموارژ به صورت ارزی می‌بایست در دستورالعمل فوق مشخص گردد.

۳ پس از ابلاغ دستورالعمل تخصیص ارز برای تأمین هزینه دموارژ توسط بانک مرکزی، سرفصل هزینه دموارژ توسط وزارت صنعت، معدن و تجارت در سامانه جامع تجارت جایگذاری شود.

۴ پس از ابلاغ دستورالعمل تخصیص ارز برای تأمین هزینه دموارژ توسط بانک مرکزی، اسناد و مدارک مورد نیاز مودیان برای پذیرش هزینه دموارژ به عنوان هزینه قابل قبول مالیاتی توسط سازمان امور مالیاتی تعیین و ابلاغ گردد.

« اقدامات پس از نشست کمیته حمایت از کسب و کار (از تاریخ ۱۴۰۱/۰۶/۳۰ الی ۱۴۰۱/۰۹/۰۱):

- ۱- ارسال مصوبات هشتاد و ششمین نشست کمیته حمایت از کسب و کار
- ۲- ارسال نامه توسط بانک مرکزی به دفتر حمل و نقل وزارت راه و شهرسازی:
"نظر به اصلاح بند (و) از قسمت اول از بخش دوم مجموعه مقررات ارزی (حمل و نقل، بیمه و بازرسی کالاهای وارداتی) مبنی بر امکان پرداخت هزینه دموراز با اخذ تأییدیه از سازمان بنادر و دریانوردی، در راستای مفاد نامه پیروی فوق اقدام لازم به عمل آید"
- ۳- ارسال نامه کمیته خطاب به اعضا، بانک مرکزی، سازمان امور مالیاتی، سازمان بنادر و دریانوردی جهت بررسی پیشنهادات مطروحه دبیرخانه در هشتاد و ششمین نشست کمیته حمایت از کسب و کار
- ۴- دریافت نظرات معاونت حقوقی رئیس جمهور
- ۵- دریافت نظرات سازمان امور مالیاتی

نظرات معاونت حقوقی رئیس جمهوری

۱- نظر به اینکه تشخیص مدارک مثبت برای پذیرش هزینه‌های قابل قبول، وفق مواد (۱۴۷) و (۲۱۹) قانون مالیات‌های مستقیم مصوب ۱۳۶۶/۱۲/۰۳ با اصلاحات بعدی آن، به سازمان امور مالیاتی کشور محول شده است، لذا سازمان اخیر باید مدارک مورد قبول خویش را برای تأیید وقوع دموراز مشخص نماید. از این رو بند (۳) پیشنهادی مندرج در نامه فوق‌الذکر مورد تأیید بوده ولی جز اول از بند (۱) آن واجد اشکال است؛ به ویژه اینکه تعیین یک دستگاه به عنوان مرجع انجام یک امر، مستلزم این است که آن دستگاه صلاحیت و امکان انجام آن کار داشته باشد، ضمن اینکه برای موفقیت عملی امر، موافقت و همکاری خود آن مرجع نیز ضروری می‌باشد.

۲- جز دوم از بند (۱) چنانچه جنبه پیشنهادی داشته باشد بدون اشکال است؛ لذا می‌توان عبارت زیر را در ذیل متن مذکور به این صورت اصلاح نمود که (... تدوین کند و به همراه مستندات به سازمان بنادر و دریانوردی پیشنهاد نماید تا در صورت صلاحدید کمیته دموراز، مورد استفاده آن کمیته قرار گیرد.)

نظرات سازمان امور مالیاتی کشور

به طور کلی اجرای فرآیند حسابرسی مالیاتی نسبت به دفاتر و اسناد و مدارک ابرازی یا به دست آمده از مؤدیان، وفق مفاد مواد (۹۷)، (۱۰۶)، (۱۴۷) و (۱۴۸) قانون مالیات‌های مستقیم و آیین‌نامه اجرایی موضوع ماده (۲۱۹) قانون مزبور توسط ادارات امور مالیاتی انجام می‌پذیرد. مطابق ماده (۱۴۷) قانون مذکور، هزینه‌های قابل قبول برای تشخیص درآمد مشمول مالیات عبارت است از هزینه‌هایی که در حدود متعارف، متکی به مدارک بوده و منحصرأ مربوط به تحصیل درآمد موسسه در دوره مالی مربوط با رعایت حد نصاب‌های مقرر باشد و در مواردی که هزینه‌ای در قانون موصوف پیش‌بینی نشده یا بیش از نصاب‌های مقرر در قانون مزبور بوده ولی پرداخت آن به موجب قانون و با مصوبه هیأت وزیران صورت گرفته باشد، قابل قبول خواهد بود. مصادیق هزینه‌های قابل احتساب در حساب مالیاتی مودیان در ماده (۱۴۸) قانون فوق‌الذکر احصا شده است. در این خصوص و به منظور رفع مشکلات مطروحه از سوی واردکنندگان، در اجرای مفاد تبصره (۱) ماده (۱۴۸) قانون اشاره شده، به پیشنهاد سازمان امور مالیاتی کشور و موافقت وزیر امور اقتصادی و دارایی، بخشنامه شماره ۲۰۰/۹۷/۹۶/ص مورخ ۱۳۹۷/۰۶/۱۳ مبنی بر پذیرش هزینه خسارت معطلی (دموراز) تهیه و صادر شده است. علی‌ایحال بدیهی است پذیرش هزینه مورد بحث همانند سایر هزینه‌ها منوط به ارائه اسناد و مدارک مثبت مربوط به تحمل هزینه به اداره امور مالیاتی ذیربط با رعایت مقررات موضوع تبصره (۳) ماده (۱۴۷) قانون مالیات‌های مستقیم می‌باشد.

کارگروه کمیته حمایت از کسب و کار مورخ ۱۴۰۱/۱۱/۲۶

در این نشست مطرح شد:

از آنجایی که در مجموعه پیشنهادها تهیه شده، سازمان بنادر و دریانوردی به عنوان مرجع تأییدکننده وقوع دموارژ در نظر گرفته شده بود و هرگونه اظهارنظر این سازمان مورد تأیید سایر نهادها از جمله بانک مرکزی و سازمان امور مالیاتی است، اعضای کارگروه حل چالش پیش رو منوط به ساز و کار تعریف شده از سوی این سازمان دانستند.

اما نماینده سازمان بنادر و دریانوردی معتقد است چون هزینه دموارژ در قرارداد بین دو فرد حقیقی و حقوقی تعیین می‌شود و این سازمان نمی‌تواند دخالتی در این قرارداد داشته باشد، بنابراین این سازمان را نباید به عنوان مرجع تأیید هزینه دموارژ در نظر گرفت.

نمایندگان بخش خصوصی اما معتقدند که هزینه دموارژ عرف بین‌المللی دارد و طبق استانداردهایی در سطح دنیا قابل محاسبه است. در گذشته نیز کمیته دموارژ در داخل کشور فعال بوده و در همین ارتباط تصمیم‌گیری می‌کرده است.

به منظور حل مسأله، مقرر شد احیای کمیته دموارژ در دستور کار قرار گیرد و لازم است آیین‌نامه اجرایی این کمیته بازنگری و تهیه شود. بنابراین از سازمان بنادر و دریانوردی خواسته شد تا پیش‌نویس قبلی را برای دبیرخانه کمیته حمایت از کسب و کار بفرستد و این پیش‌نویس در اختیار سایر دستگاه‌ها قرار بگیرد و آنها نیز دیدگاه‌های خود را در این ارتباط به دبیرخانه ارسال کنند.

این آیین‌نامه باید همه ابهاماتی که ود.

از طرفی مقرر شد شیوه محاسبه هزینه دموارژ به صورت فرآیندی و با کمک اطلاعات چندین دستگاه مرجع، تهیه گردد. این پیش‌نویس به همراه درخواست احیای کمیته دموارژ در صحن اصلی کمیته حمایت از کسب و کار مطرح و بررسی خواهد شد.

اقدامات پس از نشست کارگروه کمیته حمایت از کسب و کار (از تاریخ ۱۴۰۱/۱۲/۱۳ الی ۱۴۰۲/۰۳/۲۴):

- ۱- دریافت پاسخ از کمیسیون حمل و نقل و لجستیک اتاق ایران، و ارائه پیشنهاد:
"از آنجا که نحوه تعیین تعرفه‌های حمل و نقل بین‌المللی کالا به عنوان مساله حل نشده فرآیند شکل‌گیری کمیته دموارژ تلقی می‌شود، به نظر کمیسیون چارترپارتی/بارنامه/... مربوط به هر سفر مناسب‌ترین گزینه برای محاسبه دموارژ بوده، ضمن اینکه گزینه یاد شده می‌تواند مبنای مناسبی نیز برای محاسبه عوارض موضوع آیین‌نامه اجرایی قانون مقررات تردد وسایل نقلیه خارجی قرار گیرد."
- ۲- ارسال نامه پیگیری مصوبه کارگروه کمیته حمایت از کسب و کار به وزارت راه و شهرسازی
- ۳- ارسال نامه توسط معاونت حقوقی رئیس‌جمهور خطاب به سازمان بنادر و دریانوردی و درخواست نظر سازمان
- ۴- دریافت نامه پاسخ از سازمان بنادر و دریانوردی مبنی بر عدم نقش سازمان و سایر دستگاه‌های دولتی در تعیین مبلغ دموارژ

« کارگروه کمیته حمایت از کسب و کار مورخ ۱۴۰۲/۰۳/۲۴

مقرر شد کمیسیون حمل و نقل اتاق ایران از شرکت کشتیرانی درخواست نماید مبلغ دموراز را به صورت دوره‌ای به سازمان بنادر اعلام نماید و سازمان بنادر با استناد به رقم اعلام شده و اطلاعاتی که از زمان ورود و خروج کشتی به بندر در اختیار دارد، نیاز اطلاعاتی بانک مرکزی را تأمین نماید و با تأییدیه وقوع دموراز و هزینه پرداخت شده، این مبلغ به عنوان هزینه قابل قبول مالیاتی در نظر گرفته شود.

« اقدامات پس از نشست کارگروه کمیته حمایت از کسب و کار (از تاریخ ۱۴۰۲/۰۴/۱۲ الی ۱۴۰۲/۰۷/۱۸):

- ۱- ارسال نامه توسط معاونت کمیسیون‌های اتاق ایران خطاب به شرکت کشتیرانی جهت پیگیری مصوبه کارگروه کمیته حمایت از کسب و کار، در خصوص اعلام دوره‌ای هزینه دموراز شناورهای فله‌بر به سازمان بنادر و دریانوردی
- ۲- دریافت نامه پاسخ از کشتیرانی جمهوری اسلامی ایران، با ارائه دو پیشنهاد:
 - ✓ هزینه دموراز مندرج در پیش فاکتور هزینه تحقق نیافته محسوب می‌شود و از آنجا که صاحبان کالا جهت تخصیص ارز می‌بایست پیش فاکتور (پروفرما) کالای خریداری شده را به بانک عامل تسلیم نمایند، لذا پیشنهاد می‌گردد حسب ماهیت پیش فاکتور، هزینه دموراز براساس مدت زمان احتمالی توقف شناور و نرخ دموراز روزانه مندرج در پروفرما، به همراه مقدار میانگین هزینه‌های دموراز شرکت طی یک سال گذشته در پیش فاکتور منظور و پس از اتمام فرآیند ترخیص ارز و در هنگام رفع تعهد بانکی، بانک عامل نسبت به پذیرش درخواست استرداد مابه‌التفاوت ارز خریداری شده در وجه ذی‌نفع (صاحب کالا) اقدام نماید.
 - ✓ صاحبان کالا در خرید محصولات خود روش فوب را جایگزین روش سی‌انداف نمایند تا امکان احصای منافع ذینفعان و اعلام هزینه دموراز به نهادهای واحدهای مسئول هموار گردد.
- ۳- ارسال نامه به کشتیرانی جمهوری اسلامی ایران مبنی بر اعلام نرخ دموراز شناورهای
- ۴- دریافت نامه پاسخ از کشتیرانی جمهوری اسلامی ایران، مبنی بر اعلام دموراز شناورهای سوپرامکس و پاناماکس

ردیف	میلادی / شمسی	نوع شناور	مبلغ (دلار)
۱	۲۰۲۱-۱۴۰۰	سوپرامکس	۲۷,۰۰۰ - ۳۶,۰۰۰
		پاناماکس	۲۹,۰۰۰ - ۳۷,۰۰۰
۲	۲۰۲۲-۱۴۰۱	سوپرامکس	۱۵,۰۰۰ - ۲۳,۰۰۰
		پاناماکس	۱۳,۰۰۰ - ۲۹,۰۰۰

نرخ‌های اجاره روزانه بازار در دو سال گذشته

ردیف	میلادی / شمسی	نوع شناور	مبلغ (دلار)
۱	۱۳۹۷/۲۰۱۸	سوپرامکس	۶,۰۰۰ - ۸,۰۰۰
		پاناماکس	۱۱,۰۰۰ - ۱۳,۰۰۰
۲	۱۳۹۸/۲۰۱۹	سوپرامکس	۴,۰۰۰ - ۶,۰۰۰
		پاناماکس	۶,۰۰۰ - ۹,۰۰۰
۳	۱۳۹۹/۲۰۲۰	سوپرامکس	۶,۰۰۰ - ۸,۰۰۰
		پاناماکس	۸,۰۰۰ - ۱۱,۰۰۰
۴	۱۴۰۰/۲۰۲۱	سوپرامکس	۱۸,۰۰۰ - ۲۴,۰۰۰
		پاناماکس	۸,۰۰۰ - ۱۱,۰۰۰
۵	۱۴۰۱/۲۰۲۲	سوپرامکس	۲۰,۰۰۰ - ۳۶,۰۰۰
		پاناماکس	۱۶,۰۰۰ - ۱۹,۰۰۰
۶	۱۴۰۲/۲۰۲۳	سوپرامکس	۱۶,۰۰۰ - ۱۸,۰۰۰
		پاناماکس	۱۴,۰۰۰ - ۱۶,۰۰۰

کارگروه کمیته حمایت از کسب و کار مورخ ۱۴۰۲/۰۹/۰۸

- در نهایت پس از برگزاری جلسات و پیگیری‌های متعدد شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی و کمیته حمایت از کسب و کار، در آخرین نشست برگزار شده در ارتباط با این موضوع در آذر ماه سال جاری موارد زیر طرح گردید:
- ✓ امکان اعلام دقیق زمان وقوع دموارژ توسط سازمان بنادر و دریانوردی براساس زمان ورود و خروج کشتی
 - ✓ اعلام دوره‌ای میانگین هزینه دموارژ که در واقع یک هزینه استاندارد و براساس عرف بین‌المللی می‌باشد، توسط شرکت کشتیرانی جمهوری اسلامی ایران که مورد وثوق سازمان بنادر و دریانوردی است

در نهایت مقرر شد:

از شرکت کشتیرانی جمهوری اسلامی ایران درخواست شود مبلغ دموارژ را به صورت دوره‌ای به سازمان بنادر و دریانوردی اعلام نماید و سازمان بنادر با استفاده از رقم اعلام شده و اطلاعاتی که از زمان ورود و خروج کشتی به بنادر در اختیار دارد، نیاز اطلاعاتی بانک مرکزی را تأمین نماید و با تأییدیه وقوع دموارژ و هزینه پرداخت شده، این مبلغ به عنوان هزینه قابل قبول مالیاتی در نظر گرفته شود.

اقدامات پس از نشست کارگروه کمیته حمایت از کسب و کار

۱- ارسال نامه به سازمان بنادر و دریانوردی جهت اجرای مصوبه کارگروه کمیته حمایت از کسب و کار در تاریخ ۱۴۰۲/۰۹/۱۳

۲- دریافت نامه پاسخ از سازمان بنادر و دریانوردی در تاریخ ۱۴۰۲/۱۰/۲۵ مبنی بر اینکه:

"قرارداد اجاره کشتی سندی است که بین مالک کشتی یا نمایندگی مجاز وی و مستأجر منعقد می‌گردد و مبنای تعیین نرخ دموارژ، عرف تجاری بین المللی و قرارداد اجاره می‌باشد و سازمان بنادر و دریانوردی و سایر دستگاه‌های دولتی در محاسبه و تأیید مبلغ دموارژ نقشی ندارند. اما این سازمان در چارچوب قوانین موجد خود آماده هرگونه همکاری در این خصوص بوده و در صورت ارائه قبض انبار توسط بانک مرکزی یا سایر بانک‌ها می‌تواند زمان ورود و خروج شناور حامل کالا را شناسایی و اعلام نماید. در همین راستا تا کنون موارد متعددی از سوی بانک‌ها به این سازمان منعکس و براساس مکانیزم تبیین شده، اقدام گردیده است."

پیشهادات

« سطح ۱: با توجه به اینکه بانک مرکزی در بخشنامه شماره ۰۱/۱۱۷۱۳۲ مورخ ۱۴۰۱/۰۵/۱۰ مکانیزم تخصیص ارز برای تأمین هزینه دموراژ را با اخذ تأییدیه وقوع دموراژ و مبلغ دموراژ از سازمان بنادر و دریانوردی اعلام نموده و همچنین با توجه به تعیین کد تعرفه در سامانه برای این امر، عدم اجرای این ساز و کار با اعلام وقوع دموراژ و مبلغ آن توسط سازمان بنادر و دریانوردی (با استعلام از شرکت کشتیرانی) به بانک مرکزی مشکل فعالان اقتصادی مرتفع گردد.

و یا

« سطح ۲: با توجه به نامه اخیر سازمان بنادر و دریانوردی مبنی بر عدم امکان تأیید مبلغ دموراژ توسط این سازمان، بخشنامه بانک مرکزی به شماره ۰۱/۱۱۷۱۳۲ مورخ ۱۴۰۱/۰۵/۱۰ اصلاح و مورد بازنگری قرار گیرد تا نرخ دموراژ با توجه به عرف تجاری اعلامی از سوی شرکت کشتیرانی مبنای عمل قرار گیرد.